

Ženidba Vrhovac Alage

sastavio Ćamil Kulenović (zabilježio Milman Parry 1934, 35)

Vino piju do dva pobratima,	1
po prilici na širokoj Lici,	2
na Vrhovim pod kamenom kulom.	3
Bože mili, kobi oba bili?	4
Lakoje obe pobre pogoditi:	5
prvo je aga Vrhovac Alaga,	6
štoj Vrhove od kaura čuva	7
sa su svoji' hiljadu stražana,	8
sve o svome trošku i hašluku;	9
drugo mu pobro Veiz Šabanaga.	10
Veiz ga pije šenli i veselo,	11
a Vrhovac sućut i zlovoljan.	12
Sućut okis'o, glavu oborijo,	13
do dva mrka potočijo brka	14
—nit' on sebe ni svog ata fali,	15
već kad koja njemu rednja dojde	16
brk uzvije, a čašu ispije.	17
Šabanaga gleda u Alagu,	18
paje njemu 'vako govorijo:	19
„O moj ga pobro, Vrhovac Alaga,	20
štos' okis'o, glavu oborijo,	21
štosi ga mrke potočijo brke,	22
što ne fališ sebe ni ždralana,	23
kad te znadem dasi muška glava?	24
Tebe fali sva široka Lika,	25
pate fali serhat i Krajina;	26
zate znade care Sulejmane	27
u Stambolu gradu bijelome;	28
tebe se plaši Kotar i Primorje,	29
Otočani i šnjima Brinjani,	30
Brločani i Uzolačani.	31
Kad zaplače djete u bešici	32
u Primorju i zemlji kaurskoj,	33
šutka njega Kotarka Madžarka:	34
„Muč', ne plači, djete u bešici:	35
čuće tebe guja iz kamena	36
—ljuta gujo Vrhovac Alaga—	37
more 'vamo konja dojahati	38
i kod kule kavgu zametnuti,	39
tvoga ćaju glavom rastaviti,	40
tebe sa mnom povest u sužanjstvo,	41

mene dati kakvome Turčinu,	42
tebe dati ličkom Mustajbegu,	43
beg te dati u Travnik veziru,	44
a vezir te caru opraviti,	45
car te dati šehu Adžamskome,	46
odaklen se sužnji nevrćaju.	47
Tako tebe svi kauri fale.	48
Ali danas u te gledajući,	49
ćinimise, Bogom pobratime,	50
daje tebe pena pojahala,	51
ljuta pena od teška mejdana;	52
ilisise s kime zavadijo,	53
il'te cure rezil učiniše,	54
pobratime, na kakvome sastanku,	55
jāda nisi pićem pritirao?	56
A Vrhovac, kad razabra rići,	57
diže glavu, u pobru pogleda,	58
pa je njemu 'vako govorijo:	59
„Pobratime, Veiz Šabanaga,	60
istinaje što govoriš prava,	61
dame fali sva široka Lika,	62
dame fali serhat i Krajina.	63
Boje mese obadva Kotara,	64
i Primorje idonje i gornje,	65
Otoćani i šnjima Brinjani,	66
Brložani i Uzolaćani.	67
Zame care znade u Stambolu,	68
da sam, pobro, junak od mejdana.	69
Mene nije mejdan pojahao,	70
jer tog nejma sina materina	71
da on ima srce u sebika	72
—i ukakva, pobro, kaurina—	73
dabi mene na mejdan pozvao,	74
a kamoli mejdan podilijo.	75
Jase nisam niskim zavadijo,	76
pobratime, na širokoj Lici,	77
jer tog nejma ni jednog Turćina	78
dane drži Vrhovac Alage,	79
pobratime, bašk'o brata svoga.	80
Cura ma se zavadijo nisam,	81
jer u Lici i serhat Krajini,	82
u šezdeset i ćetiri grada,	83
nejma, pobro, ni jedne divojke	84
dabi agi mahanu stavila,	85
a kamoli rezil učinila.	86

A ni pićem nisam pretirao.	87
Pobro dragi, Veiz Šabanaga,	88
evo muke i nevolje teške:	89
ima, pobro, tri pune godine,	90
kako, brate, zagleda' divojku	91
nisko doli u ravnom Primorju,	92
lipu Milu Golub Latinjina.	93
Ja joj rek'o daću je uzeti,	94
meni Mila daće zame poći.	95
Pa moj pobro, Veiz Šabanaga,	96
jesam triput bijo u Primorju.	97
Sjaši ždrala kuli Golubovoj	98
i u jagmi kićenu divojku,	99
paje zase baci na ždralana,	100
pa pobigni uz Primorje ravno.	101
Bog ubijoj Golub Latinjina!	102
Kad bi Golub mene ugledao	103
da odnese' ja kitli divojko,	104
on opali na kuli možare,	105
pa on digni Kotar i Primorje,	106
zamnom, brate, pođi u potiru,	107
stigni mene na ravnom Primorju,	108
pa opkoli mene i ždralana.	109
Ja potegni brijatkinju ćordu	110
pa učini juriš u kaure.	111
Ali počuj, Bogom pobratime,	112
ni gora se sasići nemere	113
akomoli Golubovu vojsku.	114
Kad bi meni vatra dodijala,	115
ja otisni Milu sa ždralana,	116
ostavije na ravnom Primorju,	117
pa pobigni na Vrhove ravne.	118
Tako bimi Golub dodijao,	119
i otmi mi sa konja divojku,	120
pobro dragi, k.	121
Tako jesam triput učinijo,	122
svaki put je meni tako bilo.	123
Al'bi ito mala šala bilo	124
da mi nije knjiga čatisala,	125
a od Mile Golub Latinjina.	126
Evo, pobro, dati pravo kažem	127
štoje Mila u knjizi pravila.	128
Pa otišće u džepove ruke,	129
iz džepova knjigu izvadijo,	130
razavije, paje proučijo.	131

Allah rabum—na svačem Ti fala!—	132
štoje Mila u knjizi kazala:	133
„Dušo Ale, iznad glave lale	134
—dušo, janjci o Jurjevi danci!—	135
živ mi bijo, srcu simi mijo,	136
oko srca mog sise savijo	137
baš k'o svila oko kite smilja.	138
Pa moj aga, srce iz nidara,	139
što te nejma na ravno Primorje	140
dase, ja'nje, očima vidimo?	141
Kamoti vira, stigla te nevira!	142
Moreš ono utuviti vrime	143
kad smo, dušo, vire utvrdili?	144
Timi reče daćeš me uzeti,	145
aja tebi daću zate poči.	146
Tisi triput džaba salazijo,	147
svakog sime puta ujagmio.	148
Kad te ćaća stigni i serdari,	149
ati, aga, mene skonja baci,	150
ostavime na ravnom Primorju,	151
ti uteci na Vrhove ravne.	152
Mene ćaća jadnu natrag vrati,	153
pa me muči i pati mukama.	154
Na svake me patnje nagonijo,	155
najkašnje je mene poklonijo	156
čak daleko preko sinjeg mora,	157
kuku, aga, u Maltu prokletu	158
za kopile Ćorfezlić Matiju.	159
Ured hoće sa svatovim doći	160
dame vodi u Maltu prokletu,	161
i dovesti Luku bajraktara,	162
štoga pišu na trijest Turaka	163
—sa Lukom će saći Serežani,	164
koji tuču tici na leteći,	165
kamol' nebi na konju Turčina—	166
jerbo se je Luka potpisao	167
daće čuvat kulu i avliju.	168
Mome ćaći 'vako poručijo	169
dame čuva dok nesligne Luka,	170
akad stigne na Primorje Luka,	171
da udari sva široka Lika,	172
dame jadnu jopet odvest neće,	173
jerte nejma u Turčina ruke	174
kojibime oteo od Luke.	175
Svese štenac tako, aga, fali,	176

pada niti od njegov' nesmiš saći.	177
Sada počuj, vidu iz očijo,	178
evo ti je vjera od meneka,	179
daja mlada preko mora neću.	180
Jaću jadna sebi kidisati	181
i skočiti u debelo more;	182
volim ito njegov' za Matu poći.	183
Pasad, aga, vidu i pogledu,	184
akosi se drugom oženijo,	185
da Bog d.	186
pati jopet Milu potražijo;	187
ako si se mene pokajao,	188
tise name brzo povratijo,	189
jopet tebi Mila naum pala.	190
Ili se bojiš mog ćaće Goluba,	191
pati odnjegov' nesmiš 'vamo saći?	192
Ja, vjere mi, da poznajem pute	193
na Vrhove i široku Liku,	194
jabi' sama konja pojahala,	195
na Vrhove pati došla sama.	196
Ako nećeš radi mene saći,	197
dame nosiš na Vrhove kuli,	198
ati sađi mojoj biloj kuli,	199
dami svoje vire ostavimo.	200
Radi knjizi hizmet učinuti,	201
a od volji štose može bolje."	202
„Pa sad počuj, Bogom pobratime,	203
vjeremi je ostaviti neću!	204
Još ću jednom sreću okušati,	205
sjahat ždrala kuli Golubovoj,	206
na tolu mu konja naćerati,	207
upitati Luke i Goluba	208
kako smido' od njih dvoju saći.	209
Natrag neću na Vrhove ravne	210
bres divojke i Lukine glave.	211
Volim muški tamo poginuti	212
neg'se ženski natrag povratiti,	213
dase samnom šale svi Ličani	214
po kahvama ipo mejhanama	215
kad se napiju vina i rakije:	216
„Baka fale Vrhovac Alage!	217
Zaludumu fala i junaštvo	218
kad ne smide u Primorje sići	219
porad Mile Golub Latinjina,	220
ven je pušća preko sinjeg mora	221

za kopile Ćorfezlić Matiju.““	222
Kad to reče Vrhovac Alaga,	223
Šabanaga njemu govoriyo:	224
„Pobro dragi, Vrhovac Alaga,	225
s.	226
brez svog pobre kuli Golubovoj.	227
Ďegod pa'ne glava sa tebeka,	228
tuće pasti isa Šabanage.	229
Ven na noge, ako Boga znadeš,	230
danam, pobro, neprolazi vrime.	231
Brže traži kotarska odila.	232
Dok to reče Veiz Šabanaga,	233
tad Alaga na noge skočijo,	234
u odaji sanduk otvorijo,	235
iznjeg' baca kotarsko odilo.	236
Tamam ji' je sedmero bacijo,	237
sve kotarski', al'bo kapetanski':	238
„Biraj, pobro, koje tije drago.	239
Jasam ota dobijo odila	240
hodajući, brate, kroz kaure,	241
sve na sablji ina desnoj ruci.	242
Tise spremaj sada u odaji,	243
aja odo' u drugu odaju	244
dase ija odma', pobro, spremim.	245
Tuse Veiz osta spremajući,	246
a Alaga ode u odaju	247
i odnese kotarsko odilo,	248
pase stade junak opremati.	249
Allah rabum—na svaćem Ti fala!—	250
štoće najpri on obući nase?	251
Najpri skide tursko odijelo,	252
pa kotarsko stade oblačiti.	253
On obuće gaće i košulju	254
—nit' su tkate niti usaćmate,	255
nit' u bilo brdo uvodite,	256
u Mlećima jesu napraviti,	257
opletene, svilem izvežene.	258
Kad obuće gaće i košulju,	259
pa na krake mrke benevrake,	260
pa obuće nimaćku dolamu	261
—u dolami ćoha venedićka,	262
svajoj jaka od suhoga zlata;	263
svesu ponjoj puca pozlaćena;	264
tamam ji' je trijest i ćetiri.	265
Trijest peto puće pod grćcem,	266

toje puce od suhoga zlata;	267
na burmu je to puce skovano,	268
unjeg' staje puna litra vina	269
—kad bi junak đegod ožednio,	270
dabi mog'o žedcu ugasiti.	271
Pase mrkim utegnuo pasom,	272
mletačkijem od dvan'est aršina.	273
Po dolami ipo benevracim,	274
na njem dvan'est od zlata krstova	275
i četn'est zlatni' perjanika,	276
perjanika od suhoga zlata.	277
Pa oblači dvi vlaške gečerme	278
—na jednoj su toke i ilike,	279
a na drugoj džebe pozlaćene.	280
Oko pasa silah opasao	281
—dobar silah, sav od suhog zlata—	282
zanjeg' zadi do dvi puške male,	283
zlatni' kapa, srmali' kundaka,	284
a tetika od g'ozđa čelika.	285
Za pas zadi palu latinjkinju,	286
šnjom rastavi obe puške male	287
—balčak joj je od filjeva zuba,	288
a korice od srme žežene—	289
ute pale majmun g'ozđe kažu,	290
jä kud' šiba, da mehlem netriba;	291
kud' do'vata, rana ne zarasta.	292
Nazu čizme, obuče kalčine	293
—čizme žute, a mamuze ljute.	294
Buč obgrnu, a pripasa ćordu	295
—svamu buča izvežena zlatom,	296
sve po njemu grane izvežene,	297
dva ramena dva krila nojeva,	298
oba krila od suhoga zlata;	299
još je nanjem za dvan'est medulju:	300
šes' medulja kralja Bečanina,	301
a šest jeste kralja Mlečanina.	302
Po niskoje ćordu obisijo,	303
kako nose kotarski serdari,	304
ana glavu škrljku pozlaćenu;	305
mrka štita, škrljka pozlatita,	306
ana škrljci dva urdina zlatna	307
—jedan urdin bečkoga ćesara,	308
drugi urdin dužda Maltačkoga—	309
a odviše osam čelenaka,	310
čelenaka od suhoga zlata,	311

i deveto krilo sokolovo	312
—toje krilo na burmu skovano,	313
pa kazuje koji vjetar duva.	314
Kad se aga tevdil učinijo,	315
prema sebi caklo okrenuo,	316
pa u sebi 'vako promislijo,	317
„E,ta komi Boga jedinoga,	318
ni mati me nebi prepoznala,	319
a kamoli kotarski serdari!	320
Još se prist'o momak prigodijo	321
—mrka brka, oka jastrebasta,	322
a široka čela junačkoga—	323
ko Alagu u glavu ne znade,	324
svak bi rek'o i svak se zakleo	325
dato nije Vrhovac Alaga,	326
nego glavo Polajac Nikola	327
od Polojca poniže Karlovce.	328
Sa čivije koplje dofatijo,	329
pa uniđe pobri u odaju.	330
Kad se Veiz tevdil učinijo,	331
na njega se nasmija Alaga,	332
jerbi rek'o pabi se zakleo	333
dato nije Veiz Šabanaga,	334
nego glava Vuka kapetana	335
s Lopatnika iznad Šibenika.	336
Reče njemu Vrhovac Alaga,	337
„Haj'mo, brate, konje opremati!	338
Pa sađoše konjma u prezide,	339
pa stadoše konje opremati.	340
Kad Alaga poče spremat ždrala,	341
čul ma svali, a sedlo navali.	342
Pritežemu četiri kolana,	343
i peticu ibrišim tkanicu	344
štomu konja od kolana čuva,	345
pa po sedlu hašu pozlaćenu,	346
na okolo izvežena zlatom.	347
Aiz zlata sve vire sindžiri,	348
po sindžiri kucaju cekini	349
—svemu kite vise niz kopite	350
sobe strane do zelene trave.	351
Ponjoj baci mrku medvjedinu,	352
dane kalja hašu pozlaćenu.	353
O, ob luku puške obisijo	354
oblučkinje, do dvi maltačkinje,	355
ana glavu uzdu nimačkinju	356

—svamu peča zlatom iskaljata—	357
na uzdisu četiri kajasa,	358
dva sindžirli, a dva ibrišimli	359
—ibrišimli rad' ašikovanja,	360
a sindžirli rad' harma mejdana.	361
A popriko koplje utegnuo	362
pokraj sedla i uha desnoga.	363
Dok Alaga opremijo ždrala,	364
Veiz svoga sigur' o alata.	365
Do dvi pobre konje izvedošē	366
u avliju pod kamenu kulu.	367
Tudi konje svoje ostaviše,	368
unijdoše majci Alaginoj.	369
U obeje ruke poljubiše,	370
starka njima hair dovu daje:	371
„Haj'te, dico, hajirli vam bilo!	372
Kud' hodili, zdravo dohodili,	373
štogod čili, oto učinuli.	374
S Madžarkama vise oženili,	375
dušmani vam pod nogama bili	376
k'o atima čavli pod pločama.	377
Svit'o vam obraz bijo na divanu,	378
a sikla vam ćorda u mejdanu.	379
Još počuj te, moja dico draga:	380
bolje vam je tamo izginuti,	381
neg' crn obraz natrag povratiti,	382
sramotiti mrtve roditelje.	383
Kad se pobre starkom oprostiše,	384
okrenuše kuli niz bojeve,	385
pa sajdoše na avliju bilu,	386
od avlije otvoriše vrata.	387
Obe pobre Boga spomenuše,	388
pana dobre konje pojahaše,	389
izćeraše na avlinska vrata,	390
otiskoše niz široku Liku.	391
Gaze brda, a gaze doline.	392
Do dvi pobre konje natiraše	393
kraj bunara i starca jablana,	394
pa otalen na Primorje ravno,	395
kraj ćardaka Staknivatre Janka,	396
po kraj kule Mandušića Vuka,	397
kraj ćardaka Palikuće Marka,	398
kraj ćardaka Despot harambaše,	399
kraj ćardaka Ekserić Jovana,	400
pokraj kule Ćurković Ilije.	401

Tuda pobre konje natiraše,	402
a izašle dvi kitli divojke,	403
obi ćeri Ćurković Ilije,	404
mlada Mara, a starija Jaga,	405
paje Mara Jagi govorila:	406
„Sestro moja od jedne matere,	407
vi’de ovi’ dvaju konjanika,	408
štoga ov’da konje nateraše.	409
Jošte dosad ja vidila nisam	410
’vaki’ konja i ’vaki’ junaka.	411
Bože mili, kosu i oklensu?	412
Kad joj Jaga te razabra riči,	413
nasmija se, sestri govorila:	414
„Sestro Maro, ja ji’ oba znadem.	415
Vidiš onog na konju ždralinu,	416
štoj’ na njemu dobra đeisija,	417
đeisija Polajac Nikole	418
—ono nije Polajac Nikola	419
od Polajca po niže Karlovca,	420
već je glavom Vrhovac Alaga.	421
Ja Alagu u glavu poznajem:	422
poznajem mu oči obadvije,	423
poznajem mu oba mrka brka,	424
i pod agom poznajem ždralana.	425
Ono, sestro, što jaše alata,	426
u odilu Vuka kapetana	427
sLopatnika iznad Šibenika,	428
ono nije Vuče kapetane,	429
neg’ je glava Veiz Šabanaga.	430
I njeg’, sestro, ja dobro poznajem.	431
Čuješ, Maro, što ovo kažem:	432
nemoj, sestro, da nam treća znade.	433
Misle sestre nikoji’ ne čuje,	434
sveto sluša Ćurković Ilija,	435
jer je njemu zlo na umu bilo	436
daće oba saći pobratima	437
do visoke kule Golubove	438
i kod kule kavgu zametniti.	439
Pase Ilija malo domisljio,	440
pana sluge hršum učinijo:	441
„Brže moga spremajte putalja,	442
daja idem doli niz Primorje	443
do visoke kule Golubove.	444
Imam šnjime nješto govoriti.	445
Brzo sluge konja opremiše.	446

Odma' Ile pojaha putalja.	447
Bože mili, kud će okrenuti?	448
Nešće putem pravo niz Primorje,	449
već po priko Ile okrenuo,	450
časkom kuli sajde Golubovoj.	451
Kad Ilija do avlije sajde,	452
do avlije i kamen kapije,	453
na kapiju ujaha putalja.	454
Na kapiji dva stoje soldata	455
pod mušketim ipod bajunetim.	456
Ilija im božju pomoć viče.	457
Dva soldata Boga odprimiše,	458
pase oba njemu pokloniše.	459
Kad pogleda Ile sa putalja,	460
kad avlija puna natrana,	461
po njojzi su tole postavite	462
na petero ina devetero.	463
Posidali primorski serdari	464
iostali kićeni svatovi,	465
jersu došli svati raz' divojke,	466
pase šenluk čini i veselje.	467
Kad kad koja otrgne lubarda,	468
a po često grokte možarovi;	469
puška puca, a tamburin bije,	470
po kuckuju bubnji limenjaši.	471
Svog Ilija pretira putalja	472
do devete tole u avliji,	473
za kojom je Golub Latinjine	474
i ostala uzvišnja gospoda.	475
Tu Ilija ustavi putalja,	476
pa jim božju pomoć nazovnuo.	477
Nama' Golub na noge skočijo	478
i ostala uzvišnja gospoda,	479
na nogama Boga otprimiše.	480
Golub viče Ćurković Iliju,	481
„Odjaš' konja, Ćurković Ilija,	482
pati sidi za tolu gotovu!	483
Tu Ilija sjaha sa putalja;	484
soldatimu konja prifatiše,	485
sjede Ile za tolu gotovu	486
sdesne strane Golub Latinjina.	487
Na novose tude pozdraviše,	488
za junačko upitaše zdravlje.	489
Kad rekoše dasu dobra zdravlja,	490
tada Golub na noge skočijo,	491

punu čašu vina natočijo,	492
čašu pruži Ćurković Iliji,	493
a ovako njemu govori:	494
„Ispij čašu, pami pravo kaži,	495
štoje tebe meni dotiralo?	496
Da tebika štogod nije krivo	497
na Primorju našem učinjeno,	498
a od naši' kotarski' serdara?	499
Il'te Turci kahar učiniše,	500
il'si doš'o na moje veselje	501
da ispratiš moju jedinicu?	502
Uze čašu Ćurković Ilija,	503
ispioje, pamu govori:	504
„Gospodine Golub Latinjine,	505
fala tebi na veselju tvome,	506
na veselju i tvome poštenju,	507
na zdravici, ina besidama!	508
Počuj sada štoću govoriti:	509
meni krivo nije učinjeno	510
ni od kak va našega serdara,	511
nit' me Turci kahar učinuše,	512
ven sam doš'o na tvoje veselje.	513
Ima jošte nješto dati kažem:	514
kad sam bijo kod kule kamene,	515
jasam svojim očima vidijo	516
đe prodoše do dva konjanika	517
pokraj moje kule i avlije.	518
Na njima je dobra đeisija	519
—škrljaci su na njima od zlata,	520
sve medulje njima po prsima,	521
oko glava od zlata čelenka.	522
Dobri su im konji od mejdana	523
—jedan jaše vilovita ždrala,	524
drugi jaše kosata alata.	525
Na njihovu jahu gledajući,	526
men' se čini dasu oba Turci,	527
pa bi mogli tvojoj kuli saći	528
i tebeka kahar učinuti.	529
Sve se bojim, vridan gospodine,	530
daje on . . . . . ždralana	531
ljuta guja Vrhovac Alaga.	532
Ždralan jeste njegov od mejdana,	533
makar na njem nebijo Alaga.	534
Ako bide na konju Alaga,	535
more Turčin kavgu zametnuti,	536

naske sviju kahar učinuti.	537
Pa utvrđi kulu i avliju,	538
kraj avlije metni poličare.	539
Dokto reče Ćurković Ilija,	540
stade vika Luka bajraktara:	541
„Ćurkoviću, jedna strašivico,	542
štase plašiš Vrhovac Alage?	543
Ja kako bi da hiljadu sajde,	544
sa njimaka kavgu zametnuo	545
—vjeruj dobro što ti Luka kaže!—	546
daga dojdu svi sa Like Turci,	547
nebi ji' se Luka poplašijo.	548
Sve me ljutiš danas u avliji.	549
Daja svoga pojašem putalja,	550
pada odem na Vrhove ravne,	551
baš do kule Vrhovac Alage,	552
i Turčina da na mejdan zovnem,	553
u mejdanu damu svežem ruke,	554
savezata šćeram u Primorje	555
sve bijući perali kandžijom,	556
prid putaljom bosa da dotiram,	557
šnjime Luka da zameće šalu.	558
Kad my Golub razumio riči,	559
poskočijo na noge junačke,	560
paga desnom rukom zagrljo,	561
u junačko čelo poljubijo:	562
„Siv sokole, Luka bajraktare,	563
pošten bijo kote je rodijo!	564
Vavik će soko izleći sokola,	565
dobar junak roditi junaka.	566
Nek' serdari piju rujno vino.	567
Da gledamo kićenu divojku,	568
lipu Milu Golub Latinjina.	569
Divojka se u kuli trevila.	570
U odaji sidi Latinjkinja,	571
prema sebi đerđef iz herila	572
—stati veme od biljura bilo,	573
usovine od šimširovine—	574
razapela venedičko platno	575
—u ruci joj igla pozlačena—	576
iglom boca, a zlato provlači,	577
đunla zlato po bijelu platnu.	578
Kod nje sidi kitli Madžarica,	579
lipa Jela Petra kapetana.	580
Vivik Jela na pendžer pogleda,	581

dok ugleda poljem konjanike.	582
Odma' Jela na noge skočila,	583
pa poznaje poljem konjanike.	584
Jākad Jela konje prepoznala,	585
lipoj Mili 'vako govorila:	586
„Daj muštuluk, moja drugarice!	587
Eto tebi alidžije tvoga,	588
sa Vrhova age vrhovskoga.	589
Jākad Mila riči razumila,	590
od sebe je đerđef otisnula	591
—četiri mu noge salomila—	592
u odaji na noge skočila,	593
pa na pendžer pogleda divojka.	594
Kad poznade agu i ždralana,	595
ispod vrata struku odapela	596
—na njojzije trista madžarija—	597
struku Mila Jelici pružila:	598
„Eto tebi muštuluk od mene!	599
Nasmijase Jela Latinkinja,	600
drugarici svojoj govorila:	601
„Čuješ, Mila, moja drugarice,	602
volila bi' glavu odrizati,	603
neg' tebika ja vrat ogoliti.	604
Ven počuj me, moja drugarice:	605
hajde ćaći, u avliju sajdi,	606
pa ti ćaću u ruku poljubi,	607
i kod ćaće uzvišnju gospodu,	608
pati ćaću zamoli Goluba	609
dati dade izun od sebeka	610
da sajdemo u bostanli bašću,	611
da nabereš smilja i bosilja.	612
Kaži daćeš smiljom i bosiljom	613
zaki titi kićene svatove,	614
jer da suti danci na rastanci,	615
dasi željna po njoj prohodati.	616
Ako tebi ćaća izun dade	617
i ostali kićeni svatovi,	618
znadni dobro, moja drugarice,	619
ako Bogda i sreća božija,	620
moglo bi nas ogrijati sunce.	621
Dokto reče Jela Latinkinja,	622
lipa Mila na noge skočila,	623
u odaji pase opremila.	624
Od odaje vrata otvorila,	625
Niz bojeve kuli poletila,	626

zanjom skače Jela Latinkinja.	627
Kad sletiše kuli niz bojeve	628
pa sajdoše u avliju bilu,	629
da gledamo Mile Latinkinje,	630
ona ide kroz avliju bilu.	631
Jā kad dođe do ćaćine tole,	632
pametna se trevila divojka,	633
pase Mila svima poklonila.	634
Najpri ćaći ruku poljubila,	635
i ostaloj svoj gospodi redom.	636
Istupiše, pod viš stade ruke,	637
paje 'vako ćaći govorila:	638
„Omoj ćaća—jati ljubim ruku!—	639
dami dadeš izun od sebeka,	640
da izijdem u bostanli bašću,	641
da po bašći ja prošetam mlada	642
—jer su ovo danci na rastanci—	643
da nabere smilja i bosilja,	644
da zakitim kićene svatove,	645
neka sumi svati zakititi.	646
Dokto reče kićena divojka,	647
Golub joj je izun dopustio,	648
a sta vika Ćurković Ilije:	649
„Gospodine, Golub Latinjine,	650
junak jesi, al' pametan nisi.	651
Dati imaš pamet pri sebika,	652
nebi njojzi izun dopustio.	653
Isam znadeš, vridan gospodine,	654
da je Turčin ipri salazijo	655
baš do tvoje kule i avlije,	656
u avliju utiraj ždralana,	657
pa ufati kićenu divojku,	658
zase baci na konja ždralana,	659
pa uteci uz Primorje ravno,	660
a ti zanjim u potiru pojdi	661
i podigni primorske serdare,	662
tako otmoj od njega divojku.	663
Triput sije ot'm'o od Turčina.	664
Nikad smirom tije oto nisi,	665
jäl' bez rana ili mrtvi' glava.	666
Dokto reče Ćurković Ilija,	667
stade vika Luke bajraktara,	668
staga vika bašk'o gorjanika:	669
„Ćurkoviću, jedna strašivica,	670
mislijo sam dasi muška glava.	671

Štose tako ti bojiš Turčina?	672
Jaću ići na bostanska vrata	673
sačuvati cure u bostanu,	674
jerbo nejma srca u Turčina	675
dabi name smijo udariti.	676
Tad divojke odeše u bašću.	677
Čudno skaću po bostanu bašći,	678
cviće беру, a u kite vežu.	679
Mila plače, spominje Alagu,	680
a tišije Jela Latinkinja:	681
„Muč’, neplači, ne čini figanja!	682
Od figanja boliće te glava.	683
Ne batali lica divojačkog.	684
Dok to Jela reče Latinkinja,	685
malo vrime, ni dugo ne bilo,	686
dok naskaka aga na ždralanu.	687
Do prošća ga aga dotirao,	688
zbočnu njega oštrom uzenjđijom	689
—dobar muse ždralan pokupijo,	690
po kupijo, prošće preskočijo.	691
Zanjim Veiz natira alata,	692
i ne može prošća preskočiti	693
—alat reče da u bostan neće.	694
A pod viknu aga sa ždralana,	695
„Davor Jelo, moja posestrimo,	696
pri maknise meni i ždralanu,	697
date bacim preko prošća, Jelo,	698
do alata isvog pobratima.	699
Dokto reče aga sa ždralana,	700
primače se Jela do Alage.	701
Uze Jelu Vrhovac Alaga,	702
preko prošća dade pobratimu.	703
Veiz Jelu uze od Alage,	704
paje za se baci na alata,	705
pa pobiže uz Primorje ravno.	706
A Vrhovac podviknu divojku,	707
„Mila, janjci o Jurjevi danci,	708
dosta nam je ašikluka bilo,	709
milovanja i ašikovanja.	710
Došlo vrine, vakat polaziti.	711
Pa divojci pruži desnu ruku.	712
Mila njemu obadve pružila,	713
paje zase baci na ždralana,	714
paje Milož aga govorijo:	715
„Skrpi noge oko ždrala moga,	716

bile ruke oko age svoga	717
iznad pasa, iznad džehvedara,	718
jer ti neznaš nara ždralanova,	719
more naske vihar rastaviti.“	720
A povika šiljbot sa kapije,	721
„Zlo popili vino i rakiju!	722
Utečevam Turčin iz bostana	723
i odnese Jelu na alatu,	724
a Vrhovca eno u bostanu,	725
tvrdi Milu na sapi ždralinu.	726
Tada Luka otvorijo vrata.	727
Hitar ždralan, okretan Alaga	728
—sinu agi golotrba ćorda,	729
pokraj Luke natera ždralana,	730
udari ga golotrbom ćordom	731
po ramenu i desnici ruci:	732
pod livu sisu pero iskočilo,	733
od jednoga dvojica napravi;	734
nek' je Mati i više svatova.	735
Kad svatovi agu opaziše,	736
staše bježat k	737
od Alage i konja ždralana.	738
Daje kome stati pa gledati	739
što Alaga radi od svatova	740
—frcaju glave, od padaju ruke.	741
Kroz svatove dok protira ždrala,	742
sedmericu ranom obranijo,	743
sa osam ji' poletila glava.	744
Iskoči ždrala na Primorje ravno,	745
upravijo uz Primorje ravno.	746
Ravna dobar brda i doline	747
baš k'o or'o ispod oblakova	748
—daga tira Kotar i Primorje,	749
niko ždrala stignuti nemere.	750
Malo aga prevalijo	751
dok sustiže pobru i alata;	752
pod njim dobar alat maleksao,	753
a zanjima blizo potirnici.	754
Natrag aga zavraća ždralana	755
i branise is pušaka mali',	756
pa zastavlja prve počernike	757
—kako gađa, nikad ne promeće,	758
jäl' je rana, jäl' je mrtva glava.	759
Ništa agi oči utekoše,	760
kadmu pobru Kranjci opkolili,	761

brani se Veiz golotrbom ćordom.	762
Nanjih aga natira ždralana	763
—hitar ždralan, a aga okretan,	764
oko pobre rastirao Kranjce,	765
a zacvili Ćurković Ilija,	766
„Meni, brate, Ćurković Jandrače,	767
poriza me ćorda Vrhovčeva!	768
Nesmi Jandrak bratu ni Alagi,	769
Jandrak čuva dobro svoju glavu.	770
Tamam triput povraća ždralana,	771
oko pobre Kranjce razgonijo	772
isvog pobru triput oprostijo.	773
A sta vika Veiz Šabanage:	774
„Bježi, brate, uz Primorje ravno,	775
kad ti more ždralan od mejdana!	776
Porad mene ti ne gubi glave,	777
a menika što Halik odredi.	778
Okrenu aga ždrala uz Primorje.	779
Ravna dobar brda i doline	780
bašk’o or’o ispod oblakova,	781
a zapiva Mila Latinkinja:	782
„Blago nami i na nebu suncu,	783
kada dobar ždralan od mejdana	784
more ’vako uz Primorje ravno!	785
Ode aga, otira ždralana,	786
i pobeže na Vrhove ravne.	787
Da gledamo Veiz Šabanage.	788
Oko njega Kranjci opkoliše,	789
alatom ga konjem rastaviše	790
i Jelicom dilber divičicom,	791
vратиše ga kuli Golubovoj	792
savezati’ ruku na opako.	793
Dokle svati stigli u avliju,	794
malo sili, pase odmorili,	795
u avliji viču učiniše:	796
sve divojke mlade pohapsiše	797
po Primorju i kamen Kotaru,	798
na ruke im lisice metnuše,	799
jer da koja nebi Kotarkinja	800
bilu knjigu na Liku spremila.	801
Da gledamo popove divojke:	802
prvo Joka knjigu napravila	803
neg’ što su joj savezali ruke,	804
na Turčina dizdareva sina:	805
„Dušo Meho Joke Latinkinje,	806

zar je spala sva široka Lika?	807
Meho, kuku nadva pobratima,	808
na Vrhovca ina Šabanagu!	809
Veizu su savezate ruke,	810
od Vrhovca neznam štoje bilo.	811
Utek'oje ždralan u planinu	812
i odnijo Milu Latinkinju.	813
Tako Joka knjigu napravila,	814
al' je mučno knjigonošu naći.	815
Ni ukog se pouzdat namere,	816
neg' divojka u sestrića svoga,	817
u sestrića Podojčić Nikolu.	818
Svog sestrića Joka dobavila,	819
sestriću se zamolila svome,	820
Nikolinu ruku poljubila,	821
i ovako njemu govorila:	822
„Poslušaj tetke, ne želijo zdravlja!	823
Primi knjigu bilu napisatu,	824
paje nosi na grad na Udbinu,	825
podaj knjigu dizdarevu sinu.	826
Dokto reče Joka divičica,	827
stade vika Podojčić Nikole:	828
„Lipa Joko, zmijate ujela,	829
što spominješ sina dizdareva?	830
Jer je Meho jemin učinijo,	831
đe god mene srite na Primorju,	832
dać' odame palu okušati;	833
a ija se zakl'o kod oltara,	834
đegod Mehu srićem i dorata,	835
daću šnjime sreću okušati.	836
Pa ja neću na grad na Udbinu.	837
Lipa Joko njemu govorila,	838
„Moj sestriću, Podojčić Nikola,	839
ako nesmiš na grad na Udbinu,	840
a ti hajde Miladinu knezu,	841
baš do Čanka i sela agina,	842
podaj knjigu Miladinu knezu;	843
Miladin će Mehi uručiti.	844
Kad to začu Podojčić Nikola:	845
„Dajmi knjigu, zmijate ujela,	846
daje nosim na Liku široku.	847
Baci Jela knjigu prid sestrića.	848
Ode glava Podojčić Nikola	849
do visoke kule i avlije,	850
pa opremi sebe i putalja,	851

pojahaga, otišće na Liku.	852
Stavnom noći Miladinu dojde.	853
Tudi seje Meho dogodijo,	854
i šnjim pobro Durutagić Ibro.	855
Kad Nikola u čardak unijde,	856
Boga zovn'o, pase začudijo	857
kad je vid'o sina dizdareva.	858
Jā kad Meho opazi Nikolu,	859
trže palu Meho iza pasa,	860
na Nikolu juriš učinijo.	861
Šteknuše puške Podojčić Nikole,	862
pa Nikola 'vako govorijo:	863
„Zadij palu, Meho, u korice!	864
Nisam doš'o činiti mejdana,	865
ven se doš'o ja za tetkin hator,	866
i donijo knjigu tetke Joke.	867
Vidaj, Meho, štoli Joka piše.	868
Jākad Meho knjigu razavijo,	869
uči knjigu Dizdarević Meho,	870
uči knjigu, ašićare kaže	871
štamu Joka gospojica piše:	872
„Meho, janjci o Jurjevi danci,	873
zar je spala sva široka Lika?	874
Kuku, Meho, nadva pobratima,	875
na Vrhovca ina Šabanagu.	876
Veizu su savezate ruke,	877
od Alage neznam štoje bilo.	878
Odnijoje kićenu divojku	879
i utek'o šnjome u planinu.	880
Dok to reče Dizdarević Meho,	881
stade vika Durutagić Ibre:	882
„Kuku, pobro, Veiz Šabanaga!	883
Daje Bogd'o i sreću od Boga	884
dasam stobom bijo u Primorju,	885
ja žalijo nebi poginuti.	886
Dasad imam kotarsko odilo,	887
i jabi' ti jardum učinijo!	888
Da gledamo dizdareva sina,	889
đe je Meho na noge skočijo,	890
iz bisaga izvadi odila	891
—jest kotarsko, al'je kapetanska—	892
pase Meho tevdil učinijo.	893
Sve tri pobre na noge skočiše,	894
okrenuše u avliju bilu,	895
u avliji konje pojahaše,	896

pase tudi pobre rastadoše	897
—Durutagić ode na Udbinu	898
haber dati ličkom Mustajbegu	899
dase svija Lika i Krajina,	900
da u indat idu Šabanagi;	901
ode Meho u Primorje ravno,	902
i sa njime Podojčić Nikola.	903
Neka Meho ide u Primorje;	904
da gledamo age vrhovskoga,	905
štoje aga šnjome uradijo	906
kadje snijo na Vrhove ravne.	907
Opaziga majka sa pendžera.	908
Kad vidila da Veiza nejma,	909
a čujuse kotarski topovi,	910
starka spala u avliju bilu,	911
na vratima pritegla mandale,	912
pa pod viknu iz avlije majka:	913
„Nećeš, štenče, u avliju bilu,	914
ni ti, štenče, ni kuja kotarska!	915
Čuješ, štenče—crn ti obraz bijo!—	916
što uputi pobratima svoga	917
a za jednu kićenu Latinjku:	918
evo vam je vjera od meneka,	919
ni jedno vas u avliju neće	920
dok nevidim Veiz Šabanagu!	921
Reče aga kićenoj divojci:	922
„Čuješ, Mila, štonam majka kaže.	923
Dobro čuvaj od avlije vrati,	924
aja odo' po svog pobratima.	925
Skide Milu sa sapi ždralana,	926
na kajasu paga povratijo.	927
Bože mili, kud će okrenuti?	928
Nešće aga odma' u Primorje,	929
već otišće na polje Turjansko	930
do svog pobre Musić Mehmedage,	931
jer nemere odma' u Primorje,	932
jermu ždralan u krv ogreznuo	933
—svemu sedlo krvi po prskato—	934
i Alaga u krv ogrezao	935
—sav je krvav k. . . . . —	936
pase uzda vrhovski Alaga	937
daće naći kod pobre odila.	938
Jā kad aga na Turjansko sajde	939
baš do kule pobratima svoga,	940
dočeka ga Musić Mehmedaga.	941

Stade pobri Musić govoriti:	942
„Štosi krvav, Bogom pobratime?	943
Hajirola rane na tebika!	944
Alaga ga mu sa ždralana kaže,	945
„Pobratime, Musić Mehmedaga,	946
nejmam, brate, na sebika rana.	947
Ostašemi rane u Primorju,	948
ost’o pobro Veiz Šabanaga.	949
Dajmi, brate, haljine oprate,	950
dajdem pobri indat učiniti,	951
damu nebi kidisali glavi.	952
A sta Musić vika Mehmedage:	953
„S. . . . . rez mene nećeš!	954
I ja hoću saći u Primorje	955
svome pobri indat učiniti.	956
Odjaš’, pobro, pomamna ždralana,	957
odmorise dok se opremimo.	958
Tad Alaga sjaha sa ždralana.	959
Doklen seje aga odmorijo,	960
Musić seje tevdil učinijo,	961
opremio sebe i dorata,	962
Alagina istr’o dobro ždrala,	963
na njeg’ drugo sedlo navalijo,	964
pa svom pobri donijo odila.	965
Tuse aga na novo obuče.	966
Digoše se oba pobratima	967
i sajdoše u avliju bilu,	968
pojahaše konje od mejdana,	969
otiskoše na Primorje ravno.	970
Kud god išli, na Primorje sišli	971
biloj kuli Golub Latinjina.	972
Na golemo čudo udariše,	973
jer avlija puna natrpana	974
—svesu ponjoj tole postavite	975
na petero ina devetero.	976
Sve za tole Kranjci posidali,	977
Ličani se šnjima izmišali	978
—sveje jedan sijo kod drugoga,	979
šezdeset ji’ tamam u avliji—	980
gledajuse bašk’o mrki vuci,	981
škripi zubim jedan na drugoga.	982
Tude pobre konje od jahali,	983
noć noćili, sutra podranili.	984
Jutrom rano, prvlje žarkog sunca,	985
podranijo Golub i svatovi,	986

u kočije metnuše divojku,	987
pa pojdoše na obalu moru.	988
Savezana gone Šabanagu,	989
savezati' ruku na opako,	990
salt u gaća i tankoj košulji,	991
za Veizom pomamna alata,	992
a u kolim zacvili Latinjka:	993
„Kuku, dušo, Veiz Šabanaga,	994
kuku, dušo, ripo brez korina!	995
Tisimeni vavik govoriyo	996
da šezdeset imaš pobratima,	997
a sad viđa' da ni jednog nejmaš.	998
Jedan bijo, itaj je utek'o,	999
savezana tebe ostavijo.	1000
A sta vika Veiz Šabanage,	1001
„Neplač', Jelo, ne čini figanja.	1002
Nije Veiz ripa brez korina.	1003
Tise neboj, nećeš preko mora,	1004
nego počuj, kićena divojko:	1005
ako Bogda i sreća od Boga,	1006
ti ćeš samnom na široku Liku.	1007
Kraj njeg' Mate nasuka putalja,	1008
udariga perali kandžijom.	1009
A podviknu Dizdarević Meho,	1010
„Stan', kopile, Čorfezlić Matija,	1011
zajam ćuti muški povratiti!	1012
Stade vika age vrhovskoga:	1013
„Čuj, kopile, Čorfezlić Matija,	1014
znadni dobro daje aga ovdi,	1015
živaje glava age vrhovskoga	1016
i pobre mu Musić Mehmedage.	1017
Meho Mati prikući dorata,	1018
ćaše njega palom udariti,	1019
a l' se putalj hitar do godijo,	1020
pobiže dobar po kraj sinjeg mora.	1021
Zanjim Meho navrže dorata	1022
—puče lunta, zametnuse punta,	1023
kod svatova zavrže kavga.	1024
Pripadoše dva agina sina,	1025
dva blizanca gazi Čejvanage,	1026
Šabanagi odrišiše ruke,	1027
a Rade mu pod kući alata.	1028
Tale dade palu iza pasa,	1029
pa ovako njemu govoriyo:	1030
„Šabanaga, kujino kopile,	1031

eto tebi pala okovana,	1032
pase brani, psi ti jebli majku!	1033
Tale čese braniti nadžakom.	1034
Meho Matu goni uz Primorje,	1035
al' se brži stignuti nemere.	1036
Stade huka uz Primorje ravno	1037
—pokraj Mehe i konja dorata	1038
do dva ata lete naporedu,	1039
a na atim do dva pobratima:	1040
jedno glava vrhovski Alaga,	1041
drugo pobra Musić Mehmedaga—	1042
sustigoše Matu i putalja,	1043
oba nanjem pale sastaviše	1044
—poželi mati Ćorfezlić Matiju.	1045
A Ličani k'o planinski vuci,	1046
rašćeraše kićene svatove,	1047
osvojili kola i divojku.	1048
Malo vrime—ni dugo nebilo—	1049
đeje sreće, tuje i nesreće:	1050
ban otočki podignuo vojsku,	1051
poš'o bane da sejri svatove	1052
—pa kad čuvo larmu na Primorju,	1053
postavijo šanac i busiju	1054
da dočeka ličke nabodice.	1055
Allah rabum—na svačem Ti fala!—	1056
podigla se magla uz Primorje.	1057
Sve se magla na svrdlove suče	1058
na čekrke nebu pod oblake,	1059
a iz magle konjik iskočijo	1060
na đogatu k'ona gorskoj vili,	1061
nad njome se crljen bajrak vija	1062
—Bože mijo, kobi konjik bijo?	1063
Toje glava Đulić bajraktara,	1064
a ostali zanjim bajraktari.	1065
Fuka stoji crljeni' bajraka,	1066
čuse nara ličkog poglavara:	1067
„Hala, dico, moji sokolovi,	1068
neboj te se nikog na Primorju	1069
dok čujete bega i Ličane,	1070
jer beg dig'o svu široku Liku!	1071
Ban otočki kad je opazijo	1072
da Mustajbeg ide i Ličani,	1073
nama' svoju povratijo vojsku,	1074
pa pobiže do Otočca vojskom,	1075
a Mustajbeg razredi Ličane.	1076

Udariše na Primorje Turci,	1077
Bogme, braćo, k	1078
Po robiše, vatrom po pališe.	1079
Tusu Turci dobro zadobili.	1080
Svak je dobro tude zadobijo,	1081
a najbolje Veiz Šabanaga.	1082
Šabanaga sijo u kočije,	1083
na kolino vrg'o Latinkinju.	1084
Piva Veiz, više pobratima:	1085
„Ovako se ženi, pobratime,	1086
bajrakile i daulbasile,	1087
a ne bježi k'oti uz Primorje!	1088
Zdravo sišli na široku Liku,	1089
na Vrhove Alaginoj kuli,	1090
Milu našli kraj avlinski' vrata.	1091
Opazije Jela iz kočija,	1092
pa zapiva Jela u kočiju:	1093
„Blago meni i na nebu suncu,	1094
kad ja najdo' svoju drugaricu!	1095
Tad ispade majka Alagina,	1096
paje Milu uzela za ruku:	1097
„Bujrum, snaho, u kamenu kulu.	1098
I Mustajbeg tu sjaha goluba.	1099
Nastaviše šenluk i veselje.	1100
Dobaviše hodžu i kadiju	1101
—hodža obe poturči Latinke,	1102
a kadija ničah učinijo.	1103
Lip su njima porod porodali:	1104
dvoje muško, ipo jedno žensko,	1105
da ne žele zeta za života.	1106
Od mene vam pisma na poštenje,	1107
a od Boga zdravlje i veselje.	1108
Jasam čuo daje 'vako bilo;	1109
kozna bolje, širokomu polje.	1110

Ovusam pismu čuo od Smaje Rasića prije. 10 god.

Koji ima 80 godina, rodom is Orašca.

Oveje pjesme naslov ovako:

Junaštvo i Ženidba Vrhovac Alage

i Veiz Šabanage.

Kraj.

*